

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001902

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-05-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сушко Надія Сергіївна

2. Nadiya S. Sushko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 263

Назва наукової спеціальності: Цивільна безпека

Галузь / галузі знань: цивільна безпека

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Цивільна безпека

Дата захисту: 06-06-2025

Спеціальність за освітою: Цивільна безпека (охорона праці)

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8662

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 86.19.21

Тема дисертації:

1. Управління професійними ризиком при виконанні робіт з ліквідації надзвичайних ситуацій
2. Occupational risk management during emergency response work

Реферат:

1. У дисертаційній роботі, що є завершеною науковою роботою, подано вирішення актуальної науково-прикладної задачі з обґрунтування теоретичних і методичних положень, розробки науково-практичних рекомендацій щодо управління професійними ризиками при ліквідації надзвичайних ситуацій на основі узагальнення існуючих підходів до реалізації функцій планування, організації, контролю та координації діяльності підрозділів ДСНС України та своєчасної ідентифікації, оцінювання та попередження настання небезпечних подій, які призводять до втрат життя і здоров'я особового складу з метою їх усунення, мінімізації або відтермінування. На основі аналізу літературних джерел, а також значної кількості різних нормативних документів з регулювання дій підрозділів ДСНС при ліквідації надзвичайних ситуацій встановлено проблемні питання, які за певних умов можуть призвести до втрат з числа особового складу служби. Зокрема, виявлено залежність між професійними якостями керівника органу управління та

результатом виконання оперативних завдань з ліквідації надзвичайних ситуацій, а також залежність між оцінюванням ризику і прийняттям хибного рішення. У той же час, під час ліквідації надзвичайних ситуацій може виникнути небезпека з недостовірної оцінки обстановки в зоні надзвичайної ситуації, обсягу робіт, отримання недостатніх даних про характер та масштаби надзвичайної ситуації, як наслідок – нераціональний розрахунок сил і засобів, що залучаються до її ліквідації. Також існує небезпека прийняття необґрунтованого рішення, нераціонального розподілу сил та засобів за завданнями та напрямками оперативного завдання, що може спричинити загрозу життю та здоров'ю населення в зоні надзвичайної ситуації та особового складу підрозділу. Недостатнє забезпечення підрозділів ДСНС необхідними ресурсами та неузгодженість дій сил цивільного захисту також може призвести до тяжких наслідків та невиконання поставлених завдань і, як наслідок, виникнення загроз безпеці особового складу підрозділу та населенню, що потрапило в зону надзвичайної ситуації. Для зменшення впливу виявлених небезпек на ризик втрати особового складу підрозділів ДСНС України під час виконання оперативних завдань запропоновано: - розробити новий процес керування ризиками при управлінні ліквідацією надзвичайної ситуації на основі моделей причинно-наслідкових зв'язків між небезпекою і небезпечною подією, який дозволяє прийняття рішення на основі оцінювання ризику та включає в себе різні сценарії розвитку подій від прийняття прийняттого ризику, неприйняття не прийняттого ризику з відмовою ліквідації аварії наявними силами і засобами чи передачі ризику третій стороні (додатковому підрозділу) до прийняття рішення щодо зниження неприйняттого ризику за наявних сил і засобів; - удосконалити існуючий процес керування професійними ризиками особового складу, що залучається до виконання оперативних завдань з урахуванням можливих комбінацій небезпечних чинників в часі, які дозволяють визначити рівень втрати життя і здоров'я під час ліквідації надзвичайних ситуацій аварій на основі балансу двох груп чинників: тих, що визначають характер і масштаби операцій та ті, що стосуються безпечного проведення операцій.

2. The dissertation work, which is a completed scientific work, presents a solution to a current scientific and applied problem to substantiate theoretical and methodological provisions and develop scientific and practical recommendations for managing professional risks during emergencies, which allows the generalization of existing approaches to the implementation of the functions of planning, organization, control and coordination of the activities of the SES of Ukraine units and timely identification, assessment and prevention of dangerous events to eliminate, minimize or postpone them, which lead to loss of life and health of personnel. Based on the analysis of literary sources, as well as a significant number of various regulatory documents regulating the actions of the State Emergency Service units in eliminating emergencies, problematic issues have been identified, which under certain conditions can lead to losses among the service personnel. In particular, the dependence between the professional qualities of the head of the management body and the result of the performance of operational tasks in eliminating emergencies and the reliance on risk assessment and making an incorrect decision have been revealed. At the same time, during the elimination of emergencies, there may be a danger from an unreliable assessment of the situation in the emergency zone, the volume of work, and obtaining insufficient data on the nature and scale of the emergency, as a result - an irrational calculation of the forces and means involved in its elimination. There is also a danger of making an unfounded decision, or irrational distribution of civil defense forces by tasks, directions, and areas of their implementation, which may pose a threat to the life and health of the population in the emergency zone, as well as insufficient provision of units and the population with the necessary resources, incoordination of the actions of civil defense forces, which may also lead to serious consequences and disruption of the implementation of the assigned tasks and, as a result, the emergence of threats to the life and health of the population that has fallen into the emergency zone. To reduce the impact of identified hazards on the risk of loss of personnel of the SES of Ukraine units during the performance of operational tasks, it is proposed: - to develop a new risk management process in emergency management systems based on models of causal relationships between hazards and dangerous events, which allows for decision-making based on risk assessment and includes various scenarios of events from accepting an acceptable risk, not accepting an unacceptable risk with the refusal to eliminate the accident with available forces and means or transferring the risk to a third party (additional unit) to deciding on reducing the unacceptable risk with available forces and means; - to improve the existing process of

managing professional risks of personnel involved in the performance of operational tasks, taking into account possible combinations of dangerous factors over time, which allows determining the level of loss of life and health during the elimination of emergencies and accidents based on the balance of two groups of factors: those that determine the nature and scale of operations and those related to the safe conduct of operations. As part of the development of a new risk management process in emergency management systems, it was proposed to combine the risk assessment procedure with the adoption of a management decision based on the application of the shewhart-deming cycle: Plan, Do, Check, Act (hereinafter referred to as PDCA), which made it possible to immediately determine the relationship between results and losses. Four types of results were identified based on the decisions made: achieving the result (goal) with acceptable risks, achieving the result (goal) with unacceptable risks, not achieving the result (goal) with acceptable risks, and not achieving the result (goal) with unacceptable risks, which affects the adoption of an effective management decision.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Національна безпека і оборона

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Чеберячко, С., Радчук, Д., Дерюгін, О., Сушко, Н., Кравченко, Б. (2022). Розробка нової класифікації засобів індивідуального захисту органів дихання. Вісник Приазовського Державного Технічного Університету. Серія: Технічні науки, 45, 109-119.
- Цопа, В.А., Чеберячко, С.І., Дерюгін О.В., Сушко, Н.С., Станіславчук, О.В. (2023). Аналіз причин вибуху нітрату амонію в порту Бейрута. Вісник Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, 27, 95-108
- Цопа, В.А., Чеберячко, С.І., Чеберячко, Ю.І., Дерюгін, О.В., Сушко, Н.С. (2023). Розробка шкал для матриць оцінки професійних ризиків. Вісті Донецького гірничого інституту, 1(52), 109-117.
- Цопа, В., Чеберячко, С., Дерюгін, О., Сушко, Н., Шароватова, О. (2023). Аналіз причинно-наслідкових зв'язків у хронології подій катастрофи на Байконурі. Комунальне господарство міст, 4(178), 252-261
- Яворська О.О., Іконніков М.Ю., Лантух Д.О., Сушко Н.С., Сосулев Є.І. (2024). Оцінка професійних ризиків усамітнених працівників. ВІСТІ Донецького гірничого інституту №1 (54), 2024, 178-186.
- Цопа, В., Бородіна, Н., Чеберячко, С., Дерюгін, О., Лантух, Д., Сушко, Н. (2024). Аналіз результативності прийнятих рішень при керуванні професійними ризиками на прикладах авіаційних інцидентів. Social Development and Security, 14(2), 187-201
- Цопа, В.А., Дерюгін, О.В., Чеберячко, С.І., Сушко, Н.С., Станіславчук, О.В. (2024). Процес визначення базових показників для обґрунтованого вибору пожежно-рятувального автомобіля. Вісник Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, 30, 159-172
- Яворська, О.О., Яворський, А.В., Сушко, Н.С., Кусковець, С.Л. (2024). Дослідження когнітивних показників рятувальників під час роботи в ізолюючому апараті на стисненому повітрі. Електротехнічні та інформаційні системи, 106, 110-115

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U000864

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чеберячко Юрій Іванович
2. Yurii I. Cheberiachko

Кваліфікація: д. т. н., професор, 05.26.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7307-1553

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бочковський Андрій Петрович
2. Andrii P. Bochkovskyi

Кваліфікація: д. т. н., професор, 05.26.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 43861328

Місцезнаходження: пр. Шевченка, буд. 1, Одеса, 65044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цимбал Богдан Михайлович
2. Bohdan M. Tsymbal

Кваліфікація: д. держ. упр., доцент, 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет цивільного захисту України

Код за ЄДРПОУ: 08571363

Місцезнаходження: вул.Онопрієнка, 8, Черкаси, Черкаський р-н., 18034, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дичковський Роман Омелянович

2. Roman O. Dychkovskiy

Кваліфікація: д. т. н., професор, 05.15.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3143-8940

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лісовицька Ірина Анатоліївна

2. Iryna A. Lisovytska

Кваліфікація: к. т. н., доц., 05.26.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Голінько Василь Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Голінько Василь Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Макуріна Олександра Андріївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна